

«хр» і «хр» народжує асоціації з хрусткими сухариками, що і є метою даного повідомлення – передати властивості рекламованого товару; «Mirinda. Життя прекрасне, коли п'єш не поспішаючи» – повтор звуку «ш» асоціюється у споживача зі звучанням бульбашок газованої води; «ЖЖівой ЖЖурнал. Молоток» – довгий звук «жж» створює ілюзію дзижчання, що відсилає до звуків, які видають комахи, що асоціюються з чимось рухомим, живим. Таким чином, лексичний сенс слова «живий» доповнюється ще й фонетично значущим компонентом (radio.kids.fm).

Ще одне фонетичне явище, досить продуктивне для рекламних текстів – це гра слів, побудована на повній або частковій фонетичній схожості слів (омонімії – паронімії): «На старт! Увага! **Mars!**»; «Квас – **НЕ** кола, пий «**Ніколу**!»; «Очаківське». Світова **Квасик**»; «**Tuch**. Він уже **тут**». Очевидно, що прийом гри слів, який побудований на повній або частковій фонетичній схожості слів, охоче застосовується в рекламі, оскільки адресат завжди звертає увагу на неординарно оформлені висловлювання (radiokids.online Перше українське дитяче радіо).

Таким чином, різноманітні прийоми фонетичної гри (звуконаслідування, паронімічна атракція і ін.) допомагають створити експресивний рекламний текст, залучити до нього увагу споживача [2, С. 43].

Література

1. Каганов Ю. О. Музыка як ідеологічний феномен: радянський контекст і українська версія (друга половина ХХ ст.). *Наукові праці історичного ф-ту Запорізького нац. ун-ту*. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. Вип. XXXIII. С. 160–164.
2. Карпіловська Є. Норма в сучасному українському словотворенні: зразок і реальність. *Культура слова*. Київ: ВД Дмитра Бураго, 2011. Вип. 74. С. 43–51.
3. Сырова О. В. Интертекстемы как средство языковой игры (на примере шуток студентов-филологов). *Вісник Донецького нац. ун-ту. Сер. Б: Гуманітарні науки*. Донецьк, 2013. Вип. 1–2. Т. 1. С. 301–305.

Юлія Новицька,
магістрантка 1 курсу
факультету філології та соціальних комунікацій
Науковий керівник: **Неля Павлик,**
к.філол.н., доцент (БДПУ)

ФУНКЦІЙНО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ДИСКУРСУ

Добре володіння мовою, її складною комунікативною системою вимагає досконалого знання стилів і форм української мови, вміння виділяти композиційні, жанрово-стилістичні, семантико-прагматичні та формально-структурні особливості кожного з різновидів мови, а також диференціювати мовний матеріал відповідно до потреб спілкування. *Актуальність* статті зумовлена потребою дослідити механізми породження та функціонування наукового дискурсу залежно від виду наукової діяльності

людини. *Мета* роботи – виявити жанрово-стилістичні властивості і засоби мовної репрезентації наукового тексту. *Методи дослідження* – лінгвістичний опис мовних фактів та метод структурно-семантичного аналізу.

Українська функціональна стилістика ґрунтується на значних теоретичних та практичних дослідженнях авторитетних вітчизняних мовознавців, зокрема П. Дудика, С. Єрмоленко, А. Коваль, Л. Мацько, А. Загнітка, Н. Ботвиної та ін. Фахівці розглядають *науковий стиль* як різновид мови, що обслуговує науково-технічну, виробничу й навчальну діяльність мовців, він поширений у сфері науки, техніки, освіти [5, с. 52]. Наукові тексти мають особливий характер, але всі вони виконують основну функцію стилю – пізнавально-інформаційну, що корелює з головною метою наукових праць – ґрунтовним, послідовним, однозначним викладом думок. Науковий стиль з-поміж інших вирізняється логічністю і точністю викладу, понятійністю та предметністю, об'єктивністю, лаконічністю, доказовістю, аргументацією, наявністю висновків та узагальнень. Науковий текст має кілька традиційних типових елементів у змісті й композиції: обов'язкове визначення предмета, об'єкта дослідження, виклад власної концепції, полеміка з опонентами, експеримент, опис матеріалу, висновки. Аналіз текстів свідчить, що науковий стиль репрезентований цілим комплексом мовних засобів, спрямованих на осмислення, розуміння, теоретичне й практичне використання наукової інформації. Загальна характеристика мови наукових текстів включає такі ознаки:

1) монологічний характер викладу із суворим дотриманням норм літературної мови та високою насиченістю термінолексикою: **“Сучасна лінгвістика є антропоцентричною, вона зосереджує увагу на питаннях комунікативної ролі мови, функціональних можливостей її одиниць, семантичного переосмислення й ускладнення художнього слова, збагачення його емотивно-аксіологічних планів, зв'язків із ментальністю народу...”** [3, с. 1];

2) перевага слів з абстрактним та узагальненим значенням: **“Психологічна інтроспекція адресанта позначається на самій структурі епістоли, проявляється у фіксації миттєвих вражень, настрою, у психологізмі авторського роздвоєння”** [4, с. 74];

3) обов'язкова повнота синтаксичної структури, завершеність висловлення: **“У політичній газетній комунікації опертям задуму є необхідність опису певної політичної події або громадського явища, що створює певну комунікативну ситуацію, тобто ті умови, що визначають контекст спілкування: підбір комунікантів та умови комунікації”** [2, с. 5];

4) тісний зв'язок окремих частин висловлення, що досягається широким використанням складних речень (найчастіше з підрядним зв'язком), відокремлених зворотів, вставних і вставлених сполук тощо: **“Художньо-публіцистичним та аналітичним жанрам згадані вставні речення не властиві, що, на нашу думку, спричинено прагненням авторів (журналістів) відшукувати живі, незатерті для цих жанрів синтаксичні структури”** [1, с. 18].

Отже, основними мовними засобами наукового тексту є: абстрактна лексика; велика кількість термінів, схем, таблиць; іншомовних слів; наукова фразеологія; цитати, покликання; безсуб'єктність, безособовість синтаксису; відсутність емоційно забарвленої лексики, художніх тропів, індивідуальних неологізмів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Завальнюк І. Комунікативно-прагматичні функції та стилістичні вияви вставних одиниць у сучасному українському газетному мовленні / І. Завальнюк // Українська мова. – 2009. – №1. – С. 15–32. 2. Загнітко А. Сучасний політичний газетний дискурс: риторика і синтаксис / Анатолій Загнітко // Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка: Т.16. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2007. – С. 5–19; 3. Коткова Л. І. Ідіолект Володимира Винниченка: лексико-фразеологічні та стилістичні складники: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2017. – 26 с. 4. Мазоха Г. С. Приватне листування Остапа Вишні 30-х рр. ХХ ст. / Г. С. Мазоха // Літературознавчі студії: зб. наук. праць. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. – Вип. 30. – С. 70–80. 5. Мацько Л. Стилістика української мови: Програма для філологічних факультетів вищих навчальних закладів України / Любов Мацько // Дивослово. – 2002. – №9. – С. 50–57.

Катерина ОРЛОВА,
магістрантка 2 курсу
факультету філології та соціальних комунікацій
Науковий керівник: **Лариса АЛЕКСЄЄВА,**
к.пед.н., доцент (БДПУ)

СТИЛИСТИЧЕСКОЕ СВОЕОБРАЗИЕ МОДАЛЬНЫХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ А. ЧЕХОВА

Фразеология является важным средством речевого воздействия на человека, придает языку особую выразительность, образность. Важный вклад в историю изучения русской фразеологии внесли Е. Поливанов, Н. Шанский, В. Архангельский, А. Кунин, В. Мокиенко, Р. Попов, А. Смирницкий, В. Чернышев, В. Телия, А. Чепасова и многие другие.

Модальные фразеологизмы – один из многочисленных и активно пополняющихся классов во фразеологии. Существует многообразие терминов для обозначения фразеологических единиц с модальным типом семантики (междометные эмоциональные идиомы, междометные фразеологизмы, модально-междометные фразеологизмы и т.д.) [1, с. 71]. До сих пор дискуссионными остаются многие вопросы, связанные с пониманием сущности модальности, с определением границ этой категории. Сказанное обуславливает актуальность данного исследования.

В своей работе мы используем определение фразеологизма А. Чепасовой. Под фразеологизмом понимается сочетание двух или более слов, выражающих понятие о чем-либо и соотносительных со словом или сочетанием слов по значению и по грамматическим признакам [3, с. 48].